

ความสัมพันธ์ระหว่างการทำงานเป็นทีมกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 1

The Relationship between Teamwork and Academic Administration of School
Administrators under Nakhon Sawan Primary Educational Service Area office 1

เพ็ญฟ้า สายทอง¹, ทีพีพัฒน์ สันตะวัน² และ ศุภชัย ทวี³

Paingfa Saithong¹, Teeppipat Suntawan² and Supachai Tawe³

Received: 10 ต.ค. 2567

Revised: 24 พ.ย. 2567

Accepted: 26 พ.ย. 2567

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับการทำงานเป็นทีมของผู้บริหารสถานศึกษา 2) ศึกษาระดับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา และ 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการทำงานเป็นทีมกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 1 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู จำนวน 297 คน ได้มาจากการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเครจซ์และมอร์แกน โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามเกี่ยวกับการทำงานเป็นทีมมีความเชื่อมั่น 0.96 และแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ มีความเชื่อมั่น 0.94 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับการทำงานเป็นทีมโดยภาพรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) ระดับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก 3) ความสัมพันธ์ระหว่างการทำงานเป็นทีมกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r=.405$ $p < .01$)

คำสำคัญ: การทำงานเป็นทีม, การบริหารงานวิชาการ, ผู้บริหารสถานศึกษา

¹ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

อีเมล: Kikpaingfa4444@gmail.com

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

อีเมล: edu_graduate@nsru.ac.th

³ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

อีเมล: edu_graduate@nsru.ac.th

¹ Master of Education Degree in Education Administration, Nakhon Sawan Rajabhat,

Email: Kikpaingfa4444@gmail.com

² Assistant Professor Dr., Master of Education Degree in Education Administration, Nakhon Sawan Rajabhat,

Email: edu_graduate@nsru.ac.th

³ Assistant Professor Dr., Master of Education Degree in Education Administration, Nakhon Sawan Rajabhat,

Email: edu_graduate@nsru.ac.th

Abstract

The objectives of this research were 1) to study the level of teamwork of school administrators, 2) to study the level of academic administration of school administrators and 3) to study of the relationship between teamwork and academic administration of school administrators under Nakhon Sawan Primary Educational Service Area office 1. The sample consisted of 297 school administrators and teachers that obtained by determining the sample size according to the Crejcie and Morgan table by stratified sampling. The tools used for collecting data were a questionnaire about teamwork with the reliability of 0.96 and the questionnaire about academic administration with the reliability of 0.94. The statistics used for data analysis were means, standard deviation and Pearson correlation coefficient. The research findings were as follows: 1) the level of teamwork in overall and each aspect of teamwork were at a high level. 2) The level of academic administration in overall and each aspect were also at a high level. 3) There was a positive relationship at moderate level between teamwork and academic administration at the .01 statistically significance ($r=.405$ $p < .01$)

Keywords: Teamwork, Academic Administration, Administrators

บทนำ

ปัจจุบันการบริหารองค์กรทุกองค์กรมุ่งพัฒนาคุณภาพการทำงานให้มีคุณภาพ และเกิดประสิทธิภาพสูงสุดองค์กรต้องตระหนักและให้ความสำคัญในเรื่องของการทำงานเป็นทีม เพราะการที่องค์กรจะทำงานจนเกิดประสิทธิภาพสูงสุดและสำเร็จไปด้วยดีต้องอาศัยการร่วมมือ ร่วมแรง ร่วมใจของบุคลากรหลาย ๆ ฝ่าย ทั้งนี้เพราะองค์กร คือ กลุ่มคนที่รวมตัวกันเพื่อดำเนินการในกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในการรวมตัวจะต้องมีการจัดระเบียบ การติดต่อ การแบ่งงานกันทำ เนื่องจากการทำงานโดยลำพังไม่สามารถดำเนินกิจกรรมเพื่อตอบสนองความต้องการขององค์กรให้งานสำเร็จได้ เพราะขาดกำลังความสามารถ สติปัญญาเวลาและศักยภาพที่จะดำเนินกิจกรรมใด ๆ ให้สำเร็จลุล่วงไป ดังนั้นบุคคลจึงมุ่งแสวงหาความร่วมมือ ร่วมแรง ร่วมใจ เพื่อให้เป้าหมายที่วางไว้ประสบผลสำเร็จปัจจุบันเป็นยุคโลกาภิวัตน์ที่ต้องแข่งขัน แต่ละองค์กรต้องมีการปรับปรุง และพัฒนาคุณภาพเพื่อให้องค์กรของตนเองดำรงอยู่ได้และพัฒนาไปสู่ความเป็นเลิศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในแนวความคิดใหม่ทางการบริหารจัดการในเรื่องขององค์กรแห่งการเรียนรู้ ได้เน้นรูปแบบของการบริหารงานที่เน้นการพัฒนาสถานะผู้นำในองค์กร ควบคู่กับการเรียนรู้ร่วมกันอันก่อให้เกิดการถ่ายทอดแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ (เนทวิตร ทาหอม, 2565: 1)

การทำงานเป็นทีมเป็นการทำงานร่วมกันของกลุ่มบุคคลเพื่อให้ประสบผลสำเร็จ และผลสำเร็จที่เกิดขึ้นเป็นของสมาชิกทุกคนที่ทำงานไม่ใช่ผลสำเร็จของผู้ใดผู้หนึ่ง (Robbins, 2007: 258) ซึ่งการทำงานเป็นทีมเป็นการกระทำกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งที่มีการวางแผนไว้ล่วงหน้าเพื่อช่วยในการปรับปรุงประสิทธิภาพของทีมในการทำงานและปรับปรุงความสามารถของทีมงานในการแก้ปัญหาอันเกิดจากการทำงานร่วมกันเป็นทีม รวมทั้งเสริมสร้างความสามัคคีของสมาชิกในการทำงานได้ผลดีและมีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งสมาชิกในทีมงานเกิดความพึงพอใจในการทำงานร่วมกัน (พิมลพรรณ เพชรสมบัติ, 2561: 7) นอกจากนี้ การทำงานเป็นทีมมีความสำคัญอย่างยิ่งกับการพัฒนาองค์กรให้ประสบความสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพนั้น ย่อมเกิดจากทีมที่มีประสิทธิภาพทีมที่ประกอบด้วยบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถอย่างสูง และสามารถบริหารจัดการองค์ความรู้ของบุคคลที่อยู่ในทีมประสานเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดขององค์กร (สิทธิศักดิ์ เพ็ชรยิ้ม, 2563: 21) ดังนั้น ความสำเร็จของการทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะนำไปสู่ความสำเร็จก้าวหน้า

ขององค์กรจะต้องมีการปรับเปลี่ยนเรียนรู้วิธีการทำงานแบบใหม่ ๆ ที่มุ่งเน้นการตอบสนองความต้องการของสังคมหนึ่งในหลายวิธีที่นำมาสู่ความสำเร็จ

จากการศึกษาสถิติผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน ค่าเฉลี่ยร้อยละของผลการสอบระดับชาติ O-NET นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2565 ระดับเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 1 มีคะแนนต่ำกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ ทั้ง 4 วิชา คือ ภาษาไทย 52.65 ค่าเฉลี่ยคะแนนต่ำกว่าระดับประเทศอยู่ 1.24 คะแนน ภาษาอังกฤษ 34.84 ค่าเฉลี่ยคะแนนต่ำกว่าระดับประเทศอยู่ 2.78 คะแนน คณิตศาสตร์ 27.45 ค่าเฉลี่ยคะแนนต่ำกว่าระดับประเทศอยู่ 0.16 คะแนน และวิทยาศาสตร์ 37.75 ค่าเฉลี่ยคะแนนต่ำกว่าระดับประเทศอยู่ 1.59 คะแนน และรายงานผลการประเมินตนเอง (SAR) ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 1 มีผลการประเมิน ในระดับยอดเยี่ยม 13.46 มากกว่าปีการศึกษา 2563 ซึ่งมีผลการประเมินในระดับยอดเยี่ยม 9.88 และน้อยกว่าปีการศึกษา 2564 มีผลการประเมินในระดับยอดเยี่ยม 15.38 และมีผลการประเมินในปีการศึกษา 2565 ในระดับดีเลิศ 69.87 มากกว่าปีการศึกษา 2564 มีผลการประเมินในระดับดีเลิศ 62.68 และปีการศึกษา 2563 ในระดับดีเลิศ 61.72 และปีการศึกษา 2565 ผลการประเมินในระดับดี 15.38 น้อยกว่าปีการศึกษา 2564 มีผลการประเมินในระดับดี 21.79 และปีการศึกษา 2563 มีผลการประเมินในระดับดี 28.40 และรายงานผลการทดสอบความสามารถพื้นฐานของผู้เรียนระดับชาติ (National Test : NT) ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 1 ในปีการศึกษา 2565 มีผลการประเมิน 55.01 มากกว่าปีการศึกษา 2563 ที่ระดับ 45.03 และน้อยกว่า ปีการศึกษา 2564 ที่ระดับ 56.33 ผลดังกล่าวเชื่อมโยงสู่การบริหารงานวิชาการและพัฒนาทีมเพื่อให้ผลการบริหารงานวิชาการมีประสิทธิภาพ และส่งเสริมให้สถานศึกษามีคุณภาพการทำงานเป็นทีมจึงเป็นกระบวนการทำงานที่ช่วยให้สถานศึกษามีคุณภาพมากขึ้น (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 1, 2565: 12)

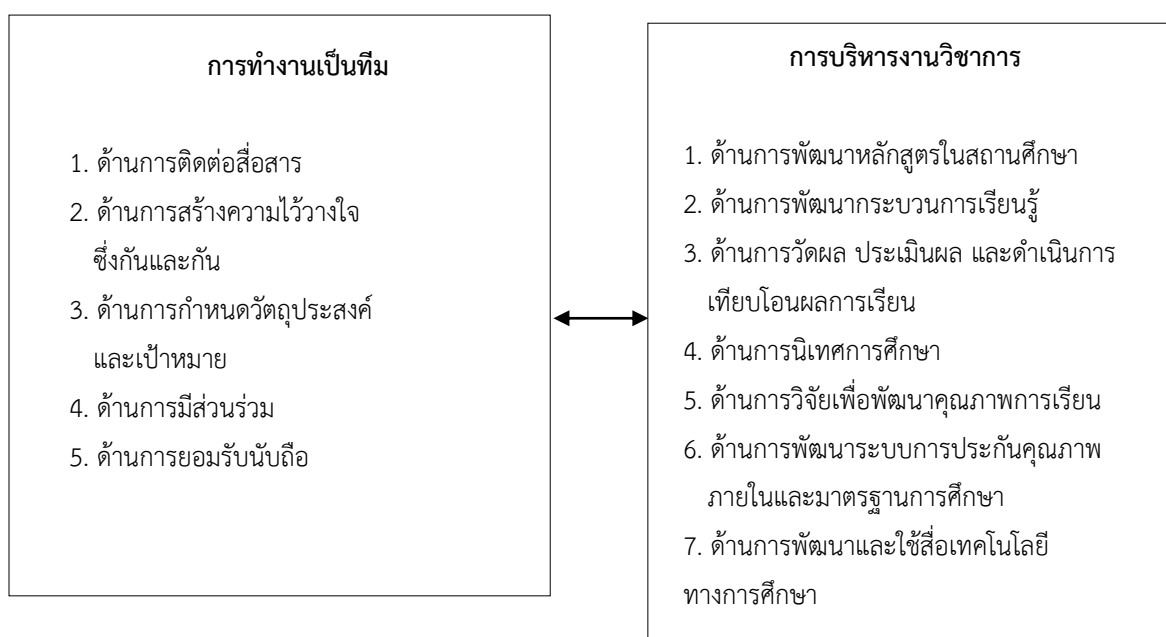
วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาระดับการทำงานเป็นทีมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 1
2. เพื่อศึกษาระดับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 1
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการทำงานเป็นทีมกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 1

กรอบแนวคิด

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาและสังเคราะห์แนวคิดจากนักวิชาการเป็นกรอบแนวคิดของการทำงานเป็นทีมจากการสังเคราะห์ตัวแปรการทำงานเป็นทีมจากนักวิชาการ และนักวิจัย เรื่องวิทย์ เกษสุวรรณ (2556), อนนท์ ตุลารักษ์ (2556), สมคิด บางโม (2558), สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (2548), สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2560), ปพนสรรค์ โพธิพิทักษ์ (2565), จารุวรรณ สะอาดละอ (2556), พรเพชร คำสวัสดิ์ (2558), กมลนิตย์ วิสัยแสง (2559), นิภาพร ทองดำ (2559), ลำเทียน เผ่าอาจ (2559), สิริชัย นนทะศรี (2559), นัฐธิดา วงษ์รอด (2560), อริศรา อุ่มสิน (2560), กมลชนก ศรีวรรณ (2561), ชลิตา แก่นจันทร์ (2563), นพพร คงพลัว (2563), วิทยาธร พันธุ์สะอาด (2563), สิทธิศักดิ์ เพ็ชรยิ้ม (2563), Woodclock (1989), Dyer (1995), Robbins, & coulter (2007), Romig (1996), McCloskey, & Maas (1998), Biech (2008), Wheelen (2012) โดยการสังเคราะห์ พบว่า การทำงานเป็นทีม ซึ่งมีองค์ประกอบ 5 ด้าน คือ 1) ด้านการติดต่อสื่อสาร 2) ด้านการสร้างควมไว้วางใจซึ่งกันและกัน 3) ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมาย 4) ด้านการมีส่วนร่วม และ 5) ด้านการยอมรับนับถือ ผู้วิจัยได้ศึกษา บริหารงานวิชาการ จากการสังเคราะห์ตัวแปรการทำงานเป็นทีมจากนักวิชาการ และนักวิจัย ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2556), จรณี แก้วเอี่ยม (2557), จิตมา วรรณศรี (2557), รุ่งชัชดาพร

เวหะชาติ (2557), กิติมา ปรีดีติลล (2559), สัมมา ธนินธ์ (2560), กระทรวงศึกษาธิการ (2560), ณพรชกรณ ชัยพรม (2565), ราตรี สอนดี (2559), สุภารัตน์ สมศักดิ์ (2559), ปาริฉัตร โชติจันทร์ (2560), พรหมมน พินทุสมิต (2560), ยุทธนา เกื้อกุล (2560), วิชากรณ สร้อยคำ (2560), สารินทร์ เอี่ยมครอง (2561), เกตกนก สวยคำขาว (2561), เกสร ศรีพิทักษ์เที่ยงแท้ (2561), เกศรา ตุ่มคำ (2562), ดวงนภา เตปา (2562), อัครินทร์ แก่นจันทร์ (2562), ยุพาภัก อินนุ่น (2564), กรรณิกา อรรถชัยยะ (2565), ธัญญา คุณสุข (2565), Miller (1965), Faber, & Shearon (1970), Kimbrough, & Nunnery (1998), Sergiovanni, & etal (2008) โดยการสังเคราะห์ พบว่า บริหารงานวิชาการ ซึ่งมีองค์ประกอบ 7 ด้าน คือ 1) การพัฒนาหลักสูตรในสถานศึกษา 2) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3) การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน 4) การนิเทศการศึกษา 5) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา 6) การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา และ 7) การพัฒนาและใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา ดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดความสัมพันธ์ระหว่างการทำงานเป็นทีมกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 1

สมมติฐานการวิจัย

การทำงานเป็นทีมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 1

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวิธีดำเนินการวิจัยดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารสถานศึกษา รวมทั้งสิ้น จำนวน 121 คน ครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 1, 2566: 2)

1.2 กลุ่มตัวอย่าง (Sample) ที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 1 ปีการศึกษา 2566 โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น และกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie Morgan, 1970: 607 - 610) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 297 คน จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา 38 คน และครู 259 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามสำหรับผู้บริหารและครู ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์เขต 1 จำนวน 1 ฉบับ ประกอบด้วย 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะแบบตรวจสอบรายการจำนวน 4 ข้อ ได้แก่ เพศ ตำแหน่ง ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการทำงานเป็นทีมมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับของลิเคิร์ต (Likert's five rating scales)

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับของลิเคิร์ต (Likert's five rating scales)

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

3.1 ศึกษาแนวคิดทฤษฎีจากเอกสารและงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่จะศึกษาเพื่อนิยามและเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

3.2 กำหนดกรอบเพื่อสร้างแบบสอบถามและปรับปรุงแบบสอบถามให้ครอบคลุมตัวแปรตามกรอบความคิดภายใต้การแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

3.3 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อขอความเห็นชอบและตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาภาษาสาระสำคัญให้สอดคล้องกับจุดประสงค์และนิยามศัพท์

3.4 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขเสร็จเรียบร้อยแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Validity)

3.5 หาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ (Index of item Objective Congruence: IOC) ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องแต่ละข้อ ซึ่งกำหนดความคิดเห็นไว้ตามเกณฑ์การพิจารณาของข้อคำถาม โดยใช้เกณฑ์การพิจารณาของ (สายทิพย์ ยะฟู, 2560: 147) ดังนี้

ให้คะแนน +1 แน่ใจว่าสอดคล้องกับเนื้อหาและวัตถุประสงค์

ให้คะแนน 0 ไม่แน่ใจว่าสอดคล้องกับเนื้อหาและวัตถุประสงค์

ให้คะแนน -1 แน่ใจว่าไม่สอดคล้องกับเนื้อหาและวัตถุประสงค์

3.6 ผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญการหาค่าความตรงเชิงเนื้อหาโดยวิธีหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) พบว่า ข้อคำถามของแบบสอบถามการทำงานเป็นทีมในสถานศึกษาที่มีค่า IOC เท่ากับ 1.00 ทุกข้อ และข้อคำถามของแบบสอบถามการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีค่า IOC เท่ากับ 1.00 ทุกข้อ

3.7 นำแบบสอบถามที่ได้จากข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อขอรับความเห็นชอบ

3.8 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) ผู้บริหารและครูโรงเรียนบ้านเนินพยอมโรงเรียนวัดหนองโก และโรงเรียนอนุบาลนครสวรรค์ จำนวน 30 คน ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างเพื่อตรวจสอบหาค่าความเชื่อมั่นตาม Cronbach ของแบบสอบถามโดยคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alfa - coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) (สายทิพย์ ยะฟู,

2560: 126) ได้ค่าความเชื่อมั่นตาม Cronbach แบบสอบถามตอนที่ 2 การทำงานเป็นทีมของสถานศึกษาเท่ากับ 0.96 และตอนที่ 3 การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ค่าความเชื่อมั่นตาม Cronbach เท่ากับ 0.94

3.9 นำแบบสอบถามจัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์และนำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลในการวิจัยต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลโดยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ในการคำนวณค่าสถิติต่าง ๆ มีขั้นตอน ดังนี้

4.1 วิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามตอนที่ 1 เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามโดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาร้อยละ (Percentage)

4.2 การวิเคราะห์ระดับการทำงานเป็นทีมของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์เขต 1 วิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยกำหนดเกณฑ์การแปลความหมาย ในด้านต่าง ๆ ซึ่งกำหนดตามแนวทางของลิเคิร์ท (Likert Scale) (สายทิพย์ ยะฟู, 2560: 126-129) มีรายละเอียดดังนี้

4.50 – 5.00 หมายถึง ระดับปฏิบัติการ การทำงานเป็นทีมอยู่ในระดับมากที่สุด

3.50 – 4.49 หมายถึง ระดับปฏิบัติการ การทำงานเป็นทีมอยู่ในระดับมาก

2.50 – 3.49 หมายถึง ระดับปฏิบัติการ การทำงานเป็นทีมอยู่ในระดับปานกลาง

1.50 – 2.49 หมายถึง ระดับปฏิบัติการ การทำงานเป็นทีมอยู่ในระดับน้อย

1.00 – 1.49 หมายถึง ระดับปฏิบัติการ การทำงานเป็นทีมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

4.3 การวิเคราะห์ระดับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครสวรรค์เขต 1 วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยกำหนดเกณฑ์การแปล ความหมายในด้านต่าง ๆ ซึ่งกำหนดตามแนวทางของลิเคิร์ท (Likert Scale) (สายทิพย์ ยะฟู, 2560: 126-129) มีรายละเอียดดังนี้

4.50 – 5.00 หมายถึง ระดับปฏิบัติการ การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา
อยู่ในระดับมากที่สุด

3.50 – 4.49 หมายถึง ระดับปฏิบัติการ การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา
อยู่ในระดับมาก

2.50 – 3.49 หมายถึง ระดับปฏิบัติการ การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา
อยู่ในระดับปานกลาง

1.50 – 2.49 หมายถึง ระดับปฏิบัติการ การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา
อยู่ในระดับน้อย

1.00 – 1.49 หมายถึง ระดับปฏิบัติการ การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา
อยู่ในระดับน้อยที่สุด

4.4 วิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างการทำงานเป็นทีมกับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 1 โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson product moment correlation) โดยใช้เกณฑ์การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (สายทิพย์ ยะฟู, 2560: 241-242) ดังนี้

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.71 - 1.00 หมายถึง มีความสัมพันธ์สูง

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.31 - 0.70 หมายถึง มีความสัมพันธ์ปานกลาง

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.01 - 0.30 หมายถึง มีความสัมพันธ์ต่ำ

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ 0.00 หมายถึง ไม่มีความสัมพันธ์กัน

สรุปผล

1. การทำงานเป็นทีมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ด้านการสร้างควมไว้วางใจซึ่งกันและกันอยู่ในระดับมาก และด้านการติดต่อสื่อสารอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ด้านการยอมรับนับถืออยู่ในระดับมาก ดังตาราง 1

ตาราง 1 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการทำงานเป็นทีมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 1 โดยภาพรวม

การทำงานเป็นทีม	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น	อันดับ
1. ด้านการติดต่อสื่อสาร	4.11	0.71	มาก	3
2. ด้านการสร้างควมไว้วางใจซึ่งกันและกัน	4.12	0.63	มาก	2
3. ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมาย	4.15	0.64	มาก	1
4. ด้านการมีส่วนร่วม	4.08	0.63	มาก	4
5. ด้านการยอมรับนับถือ	4.05	0.58	มาก	5
รวมเฉลี่ย	4.10	0.41	มาก	

2. การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า สูงสุด คือ ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษาอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษาต่ำสุด คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรในสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก ตามลำดับ ดังตาราง 2

ตาราง 2 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 1 โดยภาพรวม

การบริหารงานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 1	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น	อันดับ
1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรในสถานศึกษา	4.01	0.67	มาก	7
2. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	4.19	0.62	มาก	4
3. ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน	4.23	0.70	มาก	3
4. ด้านการนิเทศการศึกษา	4.17	0.68	มาก	6

ตาราง 2 (ต่อ)

การบริหารงานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น	อันดับ
5. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	4.17	0.67	มาก	5
6. ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในและ มาตรฐานการศึกษา	4.23	0.54	มาก	2
7. ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา	4.26	0.54	มาก	1
รวมเฉลี่ย	4.18	0.34	มาก	

1. ความสัมพันธ์ระหว่างการทำงานเป็นทีมกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($r=.405$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังตาราง 3

ตาราง 3 แสดงค่าความสัมพันธ์ระหว่างการทำงานเป็นทีมกับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น

	x1	x2	x3	x4	x5	y1	y2	y3	y4	y5	y6	y7	x-all	y-all
x1	1.00													
x2	.681**	1.00												
x3	.722**	.429**	1.00											
x4	.635**	.564**	.450**	1.00										
x5	.549**	.559**	.419**	.508**	1.00									
y1	.658**	.469**	.749**	.444**	.442**	1.00								
y2	.588**	.469**	.640**	.629**	.518**	.423**	1.00							
y3	.458**	.669**	.536**	.465**	.468**	.560**	.569**	1.00						
y4	.447**	.458**	.573**	.428**	.453**	.458**	.558**	.488**	1.00					
y5	.530**	.552**	.732**	.524**	.524**	.623**	.729**	.723**	.408**	1.00				
y6	.630**	.725**	.638**	.532**	.532**	.562**	.425**	.653**	.562**	.462**	1.00			
y7	.650**	.542**	.652**	.653**	.653**	.562**	.635**	.483**	.636**	.631**	.486**	1.00		
x-all	.405**	.681**	.722**	.635**	.722**	.668**	.488**	.559**	.568**	.722**	.552**	.452**	1.00	
y-all	.505**	.546**	.564**	.659**	.522**	.480**	.622**	.640**	.684**	.522**	.440**	.457**	.405**	1.00

**นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผล

จากผลวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการทำงานเป็นทีมกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 ผู้วิจัยสรุปประเด็นที่นำมาอภิปรายผล ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่ตั้งไว้ ดังนี้

3. ความสัมพันธ์ระหว่างการทำงานเป็นทีมกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 1 พบว่าในภาพรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญเรื่องการทำงานเป็นทีมกับการบริหารงานวิชาการ โดยคุณมีความร่วมมือกันมีปฏิสัมพันธ์ มีการติดต่อสื่อสาร ไว้วางใจซึ่งกันและกันมีการประสานงานกันอย่างดี มีเป้าหมายร่วมกัน และนำความขัดแย้งข้อแตกต่างระหว่างบุคคลมาใช้ให้เกิดประโยชน์ เพื่อให้ภารกิจหรืองานประสบความสำเร็จตรงตามที่ต้องการโดยสมาชิกภายในทีมต้องมีความเข้าใจบทบาทของแต่ละบุคคลช่วยเพื่อแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้ และพัฒนาองค์การให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอน ประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการในสถานศึกษาชี้แจงข้อมูลให้ครูที่เกี่ยวข้องทราบถึงวัตถุประสงค์ เป้าหมายของการดำเนินงาน โดยมีการส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ส่งเสริมสนับสนุนพัฒนาทางด้านการพัฒนาทางด้านวิชาการ โดยมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงานให้บรรลุเป้าหมายให้สำเร็จ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของนัฐธิดา วงษ์รอด (2560) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบของการทำงานเป็นทีมกับการดำเนินงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษาเขต 5 พบว่า องค์ประกอบของการทำงานเป็นทีมของสถานศึกษาทุกองค์ประกอบมีความสำคัญทางบวกกับการดำเนินงานวิชาการของสถานศึกษาอยู่ในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และสอดคล้องกับงานวิจัยของนนทวัตร ทาหอม (2565) ได้ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการทำงานเป็นทีมกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 2 พบว่า

ความสัมพันธ์ระหว่างการทำงานเป็นทีมกับการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 มีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

จากผลการวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการทำงานเป็นทีมกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาและทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1.1 การทำงานเป็นทีมของสถานศึกษาด้านการยอมรับนับถือมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด-ดังนั้นผู้บริหารควรสร้างความรู้ความเข้าใจให้ครูยอมรับในความรู้ความสามารถของกันและกัน สร้างความตระหนักว่าทุกคนมีความสำคัญในการทำงานเคารพบทบาทหน้าที่ของกันและกัน ยอมรับเหตุผลให้เกียรติซึ่งกันและกัน สร้างความเชื่อมั่นว่าทุกคนสามารถทำงานร่วมกันให้บรรลุเป้าหมายได้ และ การยอมรับฟังข้อเสนอแนะจากเพื่อนร่วมงาน เพื่อพัฒนาการยอมรับนับถือให้มากยิ่งขึ้น

1.2 การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการพัฒนาหลักสูตรในสถานศึกษามีค่าเฉลี่ยต่ำ ดังนั้นผู้บริหารควรอบรมเพิ่มทักษะและความรู้ความเข้าใจแก่ครูในการนำหลักสูตรที่พัฒนาไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ และการประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษา นอกจากนี้ควรมีการวางแผนจัดทำหลักสูตร และโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาและสาระต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์เป้าหมายและคุณลักษณะที่พึงประสงค์และบริบทของโรงเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาควรสนับสนุนให้ครูนำหลักสูตรที่พัฒนาไปใช้ในการจัดการเรียนรู้และควรกำหนดสัดส่วนการเรียนรู้ วิธีการเรียนเวลาเรียนอย่างเหมาะสม เพื่อพัฒนาการบริหารงานวิชาการสถานศึกษาด้านการพัฒนาหลักสูตรในสถานศึกษาให้สูงขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ศึกษาแนวทางการพัฒนาการทำงานเป็นทีมด้านการยอมรับนับถือของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1

2.2 ดังนั้นผู้บริหารควรจัดอบรมให้ความรู้แก่ ครู บุคลากร เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรและการกำกับ ติดตาม การนำหลักสูตรไปใช้ร่วมกับหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้อง

เอกสารอ้างอิง

- กมลชนก ศรีวรรณ. (2561). การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อการทำงานเป็นทีมในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- กมลนิตย์ วิลัยแลง. (2559). ประสิทธิภาพการทำงานเป็นทีมของข้าราชการครูโรงเรียน ในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดระยอง. การค้นคว้าอิสระ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- กรรณิกา อรรถชัยยะ. (2565). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี. สารนิพนธ์ศึกษา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2560). กรุงเทพฯ: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กิตติมา ปรีดีดิติก. (2559). ทฤษฎีบริหารองค์กร. กรุงเทพฯ: ธนะการพิมพ์.
- เกตกนก สวยคำขาว. (2561). การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนราชินีบูรณะ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9. การค้นคว้าอิสระ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศิลปากร.

- เกศรา ตุ่มคำ. (2562). การศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านแม่ชะปู่ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ ตามกระบวนการ PDCA. การค้นคว้าอิสระ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- เกสร ศรีพิทักษ์เที่ยงแท้. (2561). แนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเทศบาลในจังหวัดชัยนาท สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. นครสวรรค์: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- จารุณี แก้วเอียน. (2557). เทคนิคการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา: กลยุทธ์และแนวทางการปฏิบัติสำหรับผู้บริหารมืออาชีพ. (พิมพ์ครั้งที่ 2). ยะลา: มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.
- จารุวรรณ สะอาดละออ. (2556). การศึกษาการทำงานเป็นทีมของบุคลากรในสถานศึกษาอำเภอบรรพตพิสัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2. การค้นคว้าอิสระ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. นครสวรรค์: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- จารุวรรณ เทียนสงัรัมย์. (2565). ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้บริหารกับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ประจวบคีรีขันธ์ เขต 1. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกริก.
- จิตมา วรณศรี. (2557). การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา. พิษณุโลก: รัตนสุวรรณการพิมพ์.
- ชลิตา แก่นจันทร์. (2563). การศึกษาการทำงานเป็นทีมของครูในโรงเรียน อำเภอบรรพตพิสัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2. การค้นคว้าอิสระ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. นครสวรรค์: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- ณพรชกรณ ชัยพรหม. (2565). การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมวัดเบญจมบพิตร. การค้นคว้าอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ดวงณา เตปา. (2562). ศึกษาการพัฒนาคู่มือการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านท้าวบุญเรืองอำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- ธัญญา คุณสุข. (2565). การบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของสถานศึกษา ระดับมัธยมศึกษา ในจังหวัดจันทบุรี. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. จันทบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- นนทวัตร ทาหอม. (2565). ความสัมพันธ์ระหว่างการทำงานเป็นทีมกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 2. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- นพพร คงพลี. (2563). การศึกษาบทบาทการทำงานเป็นทีมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. จันทบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- นัฐธิดา วงษ์รอด. (2560). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบของการทำงาน เป็นทีมกับการดำเนินงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 5. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- นิภาพร ทองดำ. (2559). การบริหารคุณภาพกับการทำงานเป็นทีมในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ปพนสรณ์ โพธิพิทักษ์. (2560). แนวคิดสู่การปฏิบัติการบริหารสถานศึกษา. นครสวรรค์: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.

- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2556). *คู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล*. กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- ปาริฉัตร โชติจันทร์. (2560). *กลยุทธ์การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- พรเพชร คำสวัสดิ์. (2558). *การทำงานเป็นทีมและจิตบริการที่พยากรณ์ผลการปฏิบัติงานของพนักงานในธุรกิจอุตสาหกรรมอาหารไทย*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์การ. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- พรพรรณ พินทุสมิต. (2560). *การปฏิบัติงานด้านการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาระดับประถมศึกษาในจังหวัดปทุมธานี*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- พิมลพรรณ เพชรสมบัติ. (2561). *ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารในสถาบันอุดมศึกษา*. กรุงเทพฯ: ทริปเพิ้ล เอ็ดดูเคชั่น.
- ยุทธนา เกื้อกุล. (2560). *การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดชายแดนภาคใต้เพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์*. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาอิสลามศึกษา. สงขลา: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- ยุพาภัก อินนน. (2564). *ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับการบริหารงานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่พัทลุง เขต 2*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. สงขลา: มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- ราตรี สอนดี. (2559). *ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพงานวิชาการของโรงเรียน ในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ. (2557). *การบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน*. (พิมพ์ครั้งที่ 6). สงขลา: นำศิลป์โฆษณา.
- เรืองวิทย์ เกษสุวรรณ. (2556). *การจัดการภาครัฐแนวใหม่*. กรุงเทพฯ: บพิธการพิมพ์.
- ลำเทียน เผ่าอาจ. (2559). *การทำงานเป็นทีมของข้าราชการครูในโรงเรียนขยายโอกาส อำเภอเมืองตราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด*. การค้นคว้าอิสระ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วิทยาธร พันธุ์สะอาด. (2563). *รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำในการทำงานเป็นทีมของผู้บริหาร สถานศึกษาสังกัดสำนักงานศึกษาธิการมหาสารคาม*. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารจัดการศึกษา. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- วิภาภรณ์ สร้อยคำ. (2560). *การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดสกลนคร*. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานวัตกรรมการบริหารการศึกษา. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- สมคิด บางโม. (2558). *องค์การและการจัดการ* (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: วิทย์พัฒน์.
- สัมมา ธนินธย์. (2560). *หลักทฤษฎีและปฏิบัติการบริหารการศึกษา* (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: ข้าวฝาง.
- สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน. (2548). *คู่มือสมรรถนะราชการพลเรือนไทย*. กรุงเทพฯ: พี.เอ.อีฟวิง.
- สายทิพย์ ยะฟู. (2560). *การวิจัยทางการศึกษา*. นครสวรรค์: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- สารินทร์ เอี่ยมครอง. (2561). *แนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในจังหวัดชัยนาท สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. นครสวรรค์: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.

- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 1. (2565). แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานระยะเวลา 4 ปี พ.ศ.2565 - 2568 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 1. นครสวรรค์: ผู้แต่ง.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560-2579. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.
- สิทธิศักดิ์ เพ็ชรยิ้ม. (2563). การทำงานเป็นทีมที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- สิริชัย นนทะศรี. (2559). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับการทำงานเป็นทีมที่มีประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- สุภารัตน์ สมศักดิ์. (2559). ความสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรมองค์การกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. นครราชสีมา: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- อนนท์ ตุลารักษ์. (2556). การติดต่อสื่อสารเพื่อการประสานงาน. กรุงเทพฯ: ศูนย์ฝึกอบรมและพัฒนาทรัพยากรบุคคล.
- อริศรา อุมสิน. (2560). การศึกษาการทำงานเป็นทีมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. จันทบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- อัศวรินทร์ แก่นจันทร์. (2562). การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูในโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์.
- Biech, E. (2008). *A Model for Building Teamwork*, In Blaine, ed. *The Pfeiffer Book of Successful Tools, Best of the Annuals*. California: John Wiley & Sons.
- Dyer, W. G. (1995). *Team Building Current Issues and New Alternatives*. 3rd Edition, Addison-Wesley, Reading.
- Faber, C. F. & G. F. (1970). *Elementary School Administration: Theory and Practice*. New York: Holt, Rinehart and Winston.
- Kimbrough, R. B., and Nunnery, M.Y. (1998). *Education Admisistration. An Introduction*. London: Pearson.
- Krejcie, R. V. and Morgan, D. W. (1970). *Determining Sample Size for Research Activities*. Educational and Psychological Measurement.
- McCloskey, J. C., and Maas, M. (1998). *Interdisciplinary team: The nursing perspective is essential*. Nursing Outlook, 46(4), 157-163.
- Miller. (1965). *The Public Administration of American School System*. New York: Macmillan.
- Robbins, S. P. and Coulter, M. K. (2007). *Management*. New Jersey: Pearson.
- Romig, D. A. (1996). *Breakthrough Teamwork : Out Standing Result Using Structured Teamwork*. Chicago: Irwin.
- Sergiovanni, T. et al. (2008). *Educational governance and administration* (6th ed.). New York: Pearson.
- Wheelen T L, and Hunger J D. (2012). *Strategic management and business policy: toward global sustainability* (13th ed). New York: Pearson.
- Woodcock, M. (1989). *Team Development Manual* (2nd ed). London: Routledge.